

مالیات علی الراس چیست؟ - نحوه محاسبه مالیات علی الراس

مالیات علی الراس

علی الراس شدن مالیات یکی از مهمترین مواردی است که تمامی کسانی که بصورت حقیقی و یا حقوقی صاحب کسب و کاری هستند ممکن است با آن روبرو شوند. تمامی مودیان مالیاتی در صورت علی الراس شدن مشمول جرائم می شوند. در این مقاله با مالیات علی الراس، دلیل و نحوه محاسبه آن، عواقب علی الراس شدن مالیاتی و چگونگی جلوگیری از آن آشنا شوید.

مالیات علی الراس چیست؟

تمامی افراد حقیقی و حقوقی می بایست به صورت دوره ای مدارک و اسناد درآمدی را طبق قوانین مالیاتی کشور، در قالب اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و .. در اختیار کارشناسان مالیاتی قرار دهند. تمامی ممیزین و یا کارشناسان مالیاتی بعد از بررسی و رسیدگی اظهارنامه مالیاتی، میزان مالیات کسب و کار را مشخص می کنند. در مواردی که اسناد و مدارک ارائه نشوند ، نواقصی در مدارک باشد و یا دفاتر به درستی تنظیم نشده باشند در این صورت ممیز مالیاتی اظهارنامه مالیاتی مودی را ملاک قرار نمی دهد . در این موارد اصطلاحاً مالیات علی الراس شده و مشمول جرایم سنگین می شود. از مهمترین دلایل علی الراس شدن شرکت ها عدم آگاهی از مسائل مالیاتی است.

زمانی که صحبت از مالیات علی الراس می شد، منظور تشخیص درآمد مودی توسط ممیزین است. تشخیص درآمد که کارشناسان مالیاتی مشخص می کنند شاید خیلی بیشتر از درآمد واقعی باشد و به تبعه آن مالیات تشخیصی افزایش می باید. مالیات علی الراس مالیاتی است که مبنای محاسبه آن قراین و ضرایب مالیاتی می باشد که در ادامه مقاله به آن می پردازیم.

دلایل اصلی و مهم علی الراس شدن مالیات

مهمترین وظیفه مودیان ارسال اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و اسناد و مدارک مربوطه به سازمان امور مالیاتی می باشد. در صورت تکمیل نبودن مدارک، عدم ثبت مستندات مالی، تهیه و تنظیم نادرست دفاتر یا عدم ارائه آن ها و... همگی می توانند از علت های رد دفاتر و اظهارنامه توسط کارشناسان مالیاتی و یا همان ممیزین باشد و در نتیجه مالیات سازمان بصورت علی الراس می شود.

- عدم ارائه دفاتر و یا مدارک حساب به درخواست کتبی اداره امور مالیاتی
 - در صورت مورد قبول نبودن دفاتر و غیر قابل رسیدگی بودن دفاتر از نظر اداره امور مالیاتی
 - تاخیر و یا عدم ارائه ترازنامه، حساب سود و زیان و یا حساب درآمد و هزینه و حساب سود و زیان، حسب مورد
- چنانچه مدارک ارائه نشده از مدارک هزینه باشد، از احتساب در هزینه خودداری می شود و اگر مدارک درآمد باشد، درآمد این قسمت از مالیات علی الراس تعیین می شود.

علی الراس شدن یکی از انواع مالیاتی است که برای مودیان اهمیت زیادی دارد و شرکت را با مشکل مواجه می کند بنابراین باید تا حد ممکن از علی الراس شدن مالیات جلوگیری به عمل آورد.

مالیات علی الراس به چه صورت محاسبه می شود؟

در بالا تمامی دلایلی که یک شرکت مالیات علی الراس می شود توضیح داده شد. در این موارد تهیه اظهارنامه برآوردی بر عهده سازمان امور مالیاتی می باشد. ممیزین برآوردی از تمامی فعالیت ها و اطلاعات اقتصادی ان بنگاه اقتصادی از طرح جامع مالیاتی و مطالبه مالیات متعلقه به موجب برگ تشخیص مالیات اقدام می کنند.

- ممیزین تمامی اطلاعات را از مراجع دولتی و یا غیر دولتی دریافت می کنند.
- قرینه یا قرائن، ضریب مالیاتی متناسب با فعالیت اقتصادی انتخاب می شود.
- درآمد مشمول مالیات به شکل زیر محاسبه می شود.

ضریب مالیاتی * قرینه مالیاتی = درآمد مشمول مالیات

چه قراینی مبنای محاسبات مالیات علی الراس هستند؟

دفترچه ضرایب مالیاتی وجود دارد که درآمد و مالیات های را تعیین می کند. هر یک از فعالیت ها به تفکیک مالیات هایش مشخص شده است. ضرایب به طور سالانه به سازمان مالیاتی اعلام می شود. در این دفترچه متناسب با هر شغلی ضرایب آن مشخص شده است. دفترچه ضرایب در اختیار مودیان و ممیزین قرار می گیرد.

عواقب محاسبه مالیات علی الراس چیست؟

از مهمترین عواقب مالیات علی الراس، جریمه ها و عواقب سنگین آن است .

در مواردی که فروشی صورت نگرفته باشد و به تبعه آن سودی برای شرکت حاصل نشده باشد، در صورت عدم ارائه اظهارنامه، ۳۰ درصد جریمه بر مالیات محاسبه می شود. حتی در چنین مواردی که هیچ فروشی ثبت نشده باشد، ممیزین سودی را برای شما در نظر می گیرند و ۳۰ درصد آن به عنوان مالیات باید پرداخته شود. و شاید در این موارد اهمیت ارائه اظهارنامه در موعد مقرر نشان داده می شود.

مراحل رسیدگی به مالیات علی الراس

علی الراس شدن مشکلات زیادی را پیش روی شرکت ها قرار می دهد. سازمان امور مالیاتی بلافاصله به از تشخیص علی الراس شدن مالیات، مطابق زیر عمل می کند.

- ۱- تمامی خرید های مودی را از طریق حوزه مالیاتی استعلام می کند.
- ۲- به صورت فرضی و تقریبی میزان درآمد سه ماهه را مشخص می کند.
- ۳- میزان سودی مودی را بر اساس اطلاعات و ظرایب مالیاتی تعیین می کند.

چگونه از علی الراس شدن مالیات جلوگیری کنیم؟

طبق ماده ۹۷ قانون مالیات های مستقیم، پس از دریافت اظهارنامه توسط واحد مالیاتی، پرونده تسط کارشناسان مالیاتی بررسی می شود. مراحل رسیدگی بصورت زیر است:

- ممیز مالیاتی طی برگه ای به نام " برگ درخواست اسناد و مدارک، " تمامی اسناد و مدارک را جهت رسیدگی درخواست می کند.
 - بعد از ابلاغ برگه درخواست، ظرف مدت ۷ روز تا ۱۵ روز به محل کار مودی مراجعه و به رسیدگی اسناد بپردازد. در این حالت سه سناریو پیش رو هست:
- ۱- رسیدگی از طریق قبول دفاتر: در مواردی که تنظیم دفاتر به طور قانونی، نگهداری از اسناد به درستی صورت گرفته باشد، درآمد مشمول مالیات از طریق رسیدگی به دفاتر تعیین می شود، به مودی ابلاغ می شود.
 - ۲- رسیدگی از طریق علی الراس: در مواردی که دفاتر به طور قانونی تنظیم نشده باشد، مدارک ناقص باشد، دفاتر مورد قبول نبوده و تشخیص درآمد و مالیات براساس معیارها و قوانین مالیاتی شناسایی و مطالبه می شود.
 - ۳- رسیدگی هیات سه نفره: در مواردی که دفاتر و اسناد و مدارک غیر قابل رسیدگی تشخیص داده شود، یا موازین قانونی رعایت نشده باشد، در این صورت مراتب باید با دلایل کافی به مودی ابلاغ و پرونده به هیئت سه نفره ارجاع گردد.

با رعایت موازین بالا در ارائه اظهارنامه در موعد مقرر، تنظیم دفاتر و اسناد به درستی و طبق قوانین تا حدود زیادی از علی الراس شدن مالیات جلوگیری می کنیم.

آیا مالیات علی الراس از نظام مالیاتی حذف شده است؟

مالیات علی الراس که در قانون مالیات های مستقیم ماده ۹۷، در سال ۹۴ تصویب شد. تغییر کرد. از مهمترین تغییرات آن روش تعیین آن بطور کامل حذف شد. سازمان امور مالیاتی اعلام کرد: " در جهت شفافیت و تحقق عدالت مالیاتی در رسیدگی آتی به اظهار نامه های مالیاتی سال ۹۸ به بعد، روش تشخیص علی الراس حذف و رسیدگی ها بر مبنای اظهارنامه مودیان صورت خواهد پذیرفت. " بنابراین ارائه یک اظهارنامه کامل از اهمیت بالایی برخوردار است.